

Sygn. akt I C 2051/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Anatol Ławrynowicz

Protokolant: Radosław Niewiński

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w H.

o zapłatę

I Powództwo oddala.

II Zasądza od powoda J. S. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa Aresztu Śledczego w H. 2400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 2051/14

UZASADNIENIE

J. S. wnosił o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w H. kwoty 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie jego dóbr osobistych polegające na złamaniu praw człowieka i godności w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności poprzez osadzenie w celi dla palących, nie zapewnienie intymności w kąciu sanitarnym, bardzo słabe oświetlenie oraz brak oświetlenia nocnego, niewłaściwy stan sanitarny cel, brak dostępu do ciepłej wody, niewłaściwe odżywianie. Powód wniosł o przeprowadzenie rozprawy zaocznie bez swego udziału (k 29) sugerował ażeby kwotę świadczenia przekazać na cel społeczny (na rzecz wybranego domu dziecka).

Pozwany Skarb Państwa – Areszt Śledczy w H. zaprzeczył wszystkim krytycznym pod jego adresem twierdzeniom powoda, jednocześnie wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych (k.37-40). W uzasadnieniu zajętego stanowiska podniósł, iż po przyjęciu do aresztu powód zgodnie z dyspozycją deklarował się jako osoba niepaląca i faktycznie został osadzony w celi dla niepalących, że warunki w celach w jakich powód przebywał były zgodne z wymogami kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, powód miał zapewnione właściwe oświetlenie, dostęp do kącia sanitarnego gwarantujący intymność. Nadto pozwany podał iż osadzony miał dostęp do ciepłej wody w ilościach nie limitowanych, stan sanitarny cel nie budził zastrzeżeń, zaś serwowane wyżywienie spełniało wymogi rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 września 2003 roku w sprawie określenia dziennej normy żywienia oraz rodzaju diet wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym było, iż w okresie od dnia 21 marca 2014 roku do 16 czerwca 2014 roku powód odbywał w Areszcie Śledczym w H. kolejno w celach nr (...) (od dnia 21 marca 2014 roku do 24 marca 2014 roku), nr (...) (od 24 marca 2014 roku do 19 maja 2014 roku), nr (...) od 19 maja 2014 roku do 29 maja 2014 roku i ponownie w celi nr (...) od 29 maja 2014 roku do 16 czerwca 2014 roku. Deklarował się jako osoba niepaląca i był osadzony w celach dla niepalących zgodnie porządkiem wewnętrznym Aresztu Śledczego w H.. Nic nie wskazuje ażeby powód bądź współosadzeni zgłaszali naruszanie zakazu palenia i zaniechania ze strony funkcjonariuszy właściwego dozoru na tym tle. Zarządzenie numer (...) Dyrektora Aresztu Śledczego w H. z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Areszcie Śledczym w H. w §6 zezwala na palenie wyrobów tytoniowych jedynie w wydzielonych celach mieszkalnych i miejscach do tego wyznaczonych.

Warunki w celach w jakich powód przebywał były zgodne z wymogami kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, powód miał zapewnione właściwe oświetlenie, dostęp do kąpielarni sanitarnego gwarantujący intymność, stan sanitarny cel w jakich powód przebywał nie budził zastrzeżeń tak jego (brak skarg na tym tle) jak i służby więziennej. Były one właściwie wentylowane. Powód i inni osadzeni mieli dostęp do ciepłej wody w ilościach limitowanych jedynie posiadanymi w celach zasobnikami do jej gromadzenia i własnymi potrzebami. Nic nie wskazuje ażeby wyżywienie nie spełniało wymogów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 września 2003 roku w sprawie określenia dziennej normy wyżywienia oraz rodzaju diet wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych. Całokształt okoliczności wskazuje było ono zróżnicowane, o odpowiednim stopniu kaloryczności, przygotowane we właściwych warunkach sanitarnych i podawane bez zanieczyszczeń. Nic nie wskazuje ażeby powód w czasie gdy przebywał w Areszcie Śledczym w H. schudł 10 kg na skutek niewłaściwego odżywienia bądź z niedożywienia.

Cele mieszkalne w których przebywał powód posiadały właściwe oświetlenie. Górne oświetlenie stanowiła oprawa jarzeniowa o mocy 2 x 38 W co zapewniało minimalne natężenie 100 luxów. W czasie kontroli nocnych wykonywanych zgodnie z § 32 ust 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 roku w sprawie sposobu ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej było włączane oświetlenie jarzeniowe celi wyposażone w elektroniczny starter co powodowało iż nie było migotania w czasie uruchamiania. Nic nie wskazuje ażeby włączenie na kilka sekund kilka razy w ciągu nocy tego oświetlenia zakłócało nocny wypoczynek powoda, było źródłem jego rozdrażnienia, bólów głowy.

Nic też nie wskazuje ażeby funkcjonariusze służby więziennej Aresztu Śledczego w H. traktowali powoda niehumanitarnie, by ich działania bądź zaniechania godziły w jego godność.

Po pouczeniu powoda (k 31- 32) o prawach procesowych powód nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych, zaś po doręczeniu powodowi odpowiedzi na pozew (w kontekście wniosków pozwanego i możliwości zgłaszania pytań do świadków) powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, nie zgłaszał pytań.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda o charakterze rodzącym odpowiedzialność pozwanego z tytułu zadośćuczynienia.

Powyższe ustalenia mają potwierdzenie: w dokumentach k 43-90 (protokoły kontroli sanitarnej, sprawozdanie z wizytacji Aresztu Śledczego w H. Sędziego Sądu Okręgowego w B.S. W., kopie jadłospisów ze spisem potraw podawanych w czasie osadzenia powoda w Areszcie Śledczym w H., zarządzenie nr (...) Dyrektora Aresztu Śledczego w H. z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Areszcie Śledczym w H., zarządzenie nr (...) Dyrektora Aresztu Śledczego w H. zmieniające zarządzenie uprzednio wymienione), k 114 (wypisy z teczki osobopoznawczej J. S. z okresu jego osadzenia w Areszcie Śledczym w H.), w zeznaniach świadków M. B., J. T., M. P. (k 124-125).

Sąd w zupełności uznaje zebrany w sprawie materiał dowodowy za wiarygodny. Brak jest podstaw by przypisywać świadkom manipulowanie faktami czy opis zdarzeń niezgodnie z realnym stanem rzeczy. Zeznania świadków korespondują bowiem z treścią dokumentów k 43-90 (protokoły kontroli sanitarnej, sprawozdanie z wizytacji Aresztu Śledczego w H.Sędziego Sądu Okręgowego w B.S. W., kopie jadłospisów ze spisem potraw podawanych w czasie osadzenia powoda w Areszcie Śledczym w H., zarządzenie nr (...)Dyrektora Aresztu Śledczego w H.z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Areszcie Śledczym w H.). Szczególny akcent należy położyć na zewnętrzne ustalenia i oceny jednostek i osób nadzorujących dot. stanu sanitarnego Aresztu, warunków odbywania kary pozbawienia wolności, warunków przygotowania posiłków, jakości pożywienia, warunków mieszkaniowych osadzonych, dostępu do lekarza, dostępu do ciepłej wody (k 56) .

Z drugiej zaś strony adnotacje urzędowe w teczce osobopoznawczej dotyczącej powoda z okresu jego osadzenia w Areszcie Śledczym w H. (k 114) nie wskazują iżby powód choćby sygnalizował swoje zastrzeżenia odnośnie warunków odbywania kary pozbawienia wolności. To utwierdza w przekonaniu że zeznania świadków nie są dyktowane li tylko służbową lojalnością ale są po prostu szczerze i zgodne z prawdą. Obiektywną miarą nic nie wskazuje ażeby J. S. w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w H. doznał krzywdy na tle naruszenia jego dóbr osobistych

Zgodnie ze znajdującą zastosowanie w sprawie niniejszej dyspozycją art.448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (...). Przedmiotowy przepis pozostaje w związku z treścią art.24 k.c w którym uregulowano cywilnoprawną ochronę dóbr osobistych. Stosownie do regulacji prawnej wyrażonej w art. 24 § 1 k.c ten, czyje dobro osobiste zostało zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne (...). Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego (...).

Do dóbr osobistych podlegających ochronie prawnej należy zaliczyć godność osobistą mimo, że nie została ona wprost wymieniona w art.23 k.c., który zawiera jedynie przykładowy katalog dóbr osobistych. Godność jako przedmiot ochrony prawnej została wymieniona w art.30 Konstytucji zgodnie z którym przyrodzona i niezbywalna godność człowieka jest nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych. Prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności niewątpliwie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie, a działania naruszające te dobra mogą rodzić odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 i 448 k.c (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 roku, (...)). Wymaga zauważenia, iż przepisy art.24 k.c. i art. 448 k.c nie wymagają dla obciążenia sprawcy naruszenia dóbr osobistych wykazania po jego stronie winy oraz przewidują domniemanie bezprawności jego działania.

Wymaga podkreślenia w szczególności, iż ochrona zdrowia oraz godności również osób odbywających kary pozbawienia wolności winna być zgodnie z art.3pkt.1 ustawy z dnia 09 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r.Nr.10,poz.55 z póź.zm) realizowana między innymi w drodze prawa niepalących do przebywania w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Prawo powoda do przebywania w otoczeniu wolnym od dymu tytoniowego było w pełni respektowane, zapewniono mu odbywanie kary w warunkach realizujących przysługujące mu tego i innych uprawnień. Nie zostało złamane prawo uszczegółowione niejako w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych na terenie obiektów podlegających Ministrowi Sprawiedliwości oraz w środkach przewozu osób (DzU. 2011r.,Nr.135, poz.795).

Nie wykazano że w aspekcie stanu sanitarnego cel w jakich J. S. przebywał, urządzenia kącika sanitarnego, oświetlenie cel, wyżywienia powoda doszło do złamania obowiązującego prawa i działań godzących w jego dobra osobiste. Obowiązujące prawo tj Kodeks karny wykonawczy, regulamin odbywania kary pozbawienia wolności i rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych – nie zostały złamane.

Nie zostało udowodnione, iż działanie bądź zaniechanie pozwanego w kontekście określonych w pozwie zarzutów - nosiło cechy bezprawności.

Mając powyższe na uwadze sąd orzekł jak w sentencji

Na podstawie art 98 § 1 kpc i § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz.1349 z późn. zm) sąd orzekł o kosztach procesu.

Sędzia